

af Thinget, nu skulde vises tilbage til en Commission. Det maae ærede Medlemmer ikke glemme, at en Forsvarskommission kan fremme et Arbejde, idet forskjelligartede Kræfter samarbejde paa at skabe en Hærorbning, thi der er aldeles ikke Spørgsmaal om politiske Partier. De ærede Medlemmer ville ogsaa forstaae, at en Straffelovcommission kan fremme et Arbejde, hvor der ikke er Spørgsmaal om politiske Partiskampe, men om at give en Lov, der saa skyldig og fuldstændig som muligt tilfredsstiller Tidens Krav, og hvor oplyste Jurister samarbejde og rædde hinanden Haanden. Men noget ganske Andet er det at overgive til en Commissions Behandling en Sag af en saadan Natur som denne, der sætter de politiske Kræfter i den allerstærkeste Bevægelse, og som istedetfor at komme til et Resultat let deler sig i flere Grupper. Vi have haft Vidnesbyrd herom, thi vi have haft en Commission, hvori jeg selv har haft Sæde, og som jeg derfor tør udtale mig om, og derfor har jeg virkelig det klareste Beviis for, at en Commission netop har overordentlig Banffelighed ved at behandle Spørgsmaal, der sætte de forskjellige politiske Anstuelser i Bevægelse. Dersom man derfor overdrager en Commission at behandle Omordningen af den civile og criminelle Retspleie, saa maa man vel vide, at man har gjort sit Allerhøieste til, at denne Sag bliver udsat til en saa fjern Fremtid som muligt. Nu kan jeg kun sige, at Sagen kan i højere Grad end jeg beklage, at den Mand, der har haft en meget væsentlig Indflydelse paa denne Sags Fremme, ved Døden skulde bortkalbes fra den Plads, han beklæbte; og jeg vil sige Mere, jeg havde ikke indbragt dette Lovforslag, naar denne Mand havde levet, fordi det er min Overbeviisning, at naar han ikke i denne Session havde fremlagt Sagen, var det, fordi han havde Forarbejder, som skulde udføres, og som gjorde, at han endnu vilde have nogen Tid, og ikke fordi han jo i Mellemtiden havde arbejdet alvorligt paa Fuldstændiggjørelsen af det Arbejde, som han med saa stor Nidkjærhed og Dygtig-

hed havde taget sig af. Men jeg maa dog bemærke, at netop den Deel, han havde i Arbejdet, i Forening med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (Casse), og det, at de ere fremtraadte for Rigsdagen med dette Arbejde, maa dog klart vise os, at de idetmindste ikke vare inde paa den Vej, at Reformen i den criminelle Retspleie skulde standfæses af Hensyn til Reformen af den civile Retspleie. Det ærede Medlem for Sorø (Alberti) har ganske vist tidligere staaet saagodtsom alene i sin Opfattelse; nu har han saaet Bistand fra det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Klein), det ærede Medlem for Nyborg (C. B. Nyholm) og fra den ærede Justitsminister, saa det undrede mig, at han citerede en Mand udenfor Salen; thi han kunde virkelig paakalde som Hjælpetropper Mænd her, der kunne støtte ham ganske anderledes, end den os Ubekjendte udenfor Salen. Men jeg kan ikke nægte, at jeg ikke i fjerneste Maade er bleven rokket i min Tro paa, at den criminelle Retspleie maa gaae forud, og jeg vil sige de ærede Medlemmer hvorfor. Netop den tidligere ærede Justitsminister, som har været med at bearbejde denne Sag, og jeg kan sige, ogsaa jeg selv, forsaavidt jeg har haft nogen Andeel i hele Sagens Behandling, have netop ufravigeligt fæstet Diet paa den fremtidige civile Retspleies Reform ved den Bygning, som Lovudkastet her har modtaget, ved Inddelingen i Underretskreds, ved den Maade, hvorpaa de forskjellige Retter ere stillede overfor hinanden. Der kan jo være forskjellige Meninge om, hvorledes den civile Retspleie endelig skal omordnes, men at man virkelig skulde forsøge den Vej, som det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds antydede, at tage collegiale Underdomstole og derved faae en stor Forøgelse af Dommernes Antal, det er jeg forvisset om, at Rigsdagen ikke let vil gaae ind paa. Jeg er derhos vel fuldstændig enig med ærede Medlemmer i, at der skal være to Instanser; men naar De have to Instanser, maae De dog bevare Overretterne, og De maae